

Omeliya fis-Solennità tal-Qalb ta' Ġesù

Santraru parrokkjali tal-Qalb ta' Ġesù, il-Fontana

Il-Ġimgħa 11 ta' Ġunju 2021, Solennità tal-Qalb ta' Ġesù

L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Għawdex

IS-SEBA' XENI TAL-IMĦABBA

San Ġwann jispiċċa l-Evangelju tal-lum (Ġw 19:31-37) billi jieħu sentenza mill-profezija u jgħid: “Huma għad iħarsu lejn min nifdu” (v. 37). Qagħdu jħarsu lejn Ġesù, lejn il-minfud. Jien naħseb li llejla ahna lkoll mistednin biex nagħmlu l-istess eżerċizzju: biex inħarsu lejn Ġesù li ġie minfud. Għax jekk inħarsu lejn Ġesù minfud, nistgħu mhux biss nifhmu b'moħħna, imma nhossu b'qalbna u nagħmlu esperjenza profonda tal-imħabba tal-Qalb ta' Ġesù għal kull wiehed u kull waħda minna.

Din ix-xena “tas-suldati li kienu qed jiksru r-riglejn tal-ewwel u tat-tieni wiehed li kienu msallbin miegħu” (Ġw 19:32), u “suldat nifidlu ġenbu b'lanza” (Ġw 19:34), hija l-aħħar xena minn seba' xeni, li San Ġwann jiddeskrivi li graw fuq l-għolja tal-Kalvarju.

1. “Hemm huma sallbuh ma' tnejn ohra, wiehed kull naha, u Ġesù fin-nofs” (v. 18)

Xi jrid jgħidilna San Ġwann f'din l-ewwel xena? Ma' min jithallat u jitwahhad Ġesù? Mal-midinbin, man-nies dgħajfin. Hu wiehed minnhom, fin-nofs. Għaliex ipogġih fin-nofs San Ġwann lil Ġesù? Żgur li Ġwanni kellu f'moħħu t-Testment il-Qadim, “is-sigra tal-ħajja, li Alla kien ħawwel f'nofs il-ġnien tal-Għeden” (Ġen 2:9); is-sigra li kull min iħares lejha kien jieħu l-ħajja; iz-zokk bis-serp tal-bronż mgħolli fid-deżert, f'nofs il-poplu, “li kull min kien iħares lejn is-serp tal-bronż, kien ifiq u jgħix” (Num 21:9). Imma Ġesù hu msallab qalb il-midinbin. Jispiċċa ħajtu kif bdieha. Bdieha fil-kju mal-midinbin, wiehed minnhom, tant li ma kinux jagħżlu mill-bnedmin l-ohra. Fil-kju, jistenna biex jitgħammed minn Ġwanni fil-Ġordan.

2. “U poġġewlu l-kitba tal-kundanna tiegħu: ‘Ġesù ta' Nazaret, is-sultan tal-Lhud’” (v. 19)

Din “il-kitba kienet bil-Lhudi, bil-Latin u bil-Grieg” (Ġw 19:20), f'post fejn kulhadd seta' jaraha: “Dan hu s-sultan tal-Lhud” (Ġw 19:19). Għaliex Pilatu hass il-bżonn li kellu jikteb din il-kitba tal-kundanna, tant li meta jgħidulu: “Ma kienx imissek tikteb, ‘Is-sultan tal-Lhud’, imma li ‘Dan qal: Jien sultan tal-Lhud’”, Pilatu wieġeb: “Issa li ktibt ktibt!” (Ġw 19:21)? Għaliex San Ġwann ipoġġi dan il-kliem fuq ras Ġesù? Għax dan hu l-bniedem realizzat, il-bniedem sultan. Kemm nitkellmu fuq ir-realizzazzjoni, il-fulfilment, il-bniedem li jrid isib lilu nnifsu, l-assertività li l-bniedem irid jilħaq f'ħajtu! Ġesù jurina bil-ħajja tiegħu, u mhux bil-paroli bħalma qed nagħmel jien, li dan hu l-bniedem realizzat: il-bniedem li jagħti lilu nnifsu, il-bniedem li lest li jmut għal haddiehor. Dan hu l-bniedem li jilħaq il-milja tal-umanità: il-bniedem psikologikament u spiritwalment matur, fl-aqwa tal-maturità tiegħu.

3. “Ħadu l-ilbies tiegħu u qasmuh f'erbgħa” (v. 23)

Taħt is-salib, is-suldati jaqtgħu x-xorti fuq hwejġu, imma t-tunika, il-libsa li tmiss ma' ġismu “ma nqattgħuhiex, iżda nitfgħu x-xorti għaliha” (Ġw 19:24). Xi jrid jurina San Ġwann b'dan il-ġest ta' Ġesù li jagħtina l-libsa, il-hwejjeg tiegħu? Ahna nafu li fil-mentalità Orjentali, fit-Testment il-Qadim, imma anki fil-Ġdid, il-libsa ma tfissirx għajr l-identità tal-persuna. Il-bniedem kien jiġi magħruf minn dak li jilbes: jekk kienx ilsir, jekk kienx saċerdot, jekk kienx

Farizew, jekk kienx pubblikan, kien jingħaraf mil-libsa li jilbes. U meta Ġwanni jipprezentalna lil Ġesù li saħansitra joffri l-hwejjeg tiegħu, Ġwanni jrid jurina b'mod sempliċi u ċar li Ġesù qiegħed jagħtina l-identità tiegħu, l-ispirtu tiegħu, dak li hu. Maqsum f'erbgħa: l-erbat irjieħ tad-dinja. Id-dinja ta' dak iż-żmien kienet immaginata wesgħa kbira ċatta, pjatta, b'erba' kantunieri. Erba' biċċiet tal-libsa li jmorru kull waħda f'kull kantuniera. L-Ispirtu ta' Ġesù li jinqasam u jinxtered u jitferrex ma' kullimkien.

4. “Kien hemm wieqfa taħt is-salib ta' Ġesù ommu, oħt ommu, Marija ta' Kleofa, u Marija ta' Magdala. Mela kif Ġesù lemaħ lil ommu u lid-dixxiplu li kien iħobb wieqaf hdejha, qal lil ommu: ‘Mara, hawn hu ibnek’. Imbagħad qal lid-dixxiplu: ‘Hawn hi ommok’” (vv. 25-27)

Hawn Ġwanni jipprezentalna xena oħra, ir-raba' waħda, dik tan-nofs. Xi jrid jurina San Ġwann b'din ix-xena li qiegħda fin-nofs, fuq il-Kalvarju, f'dan il-post tant għażiż fejn Ġesù qiegħed jiftaħ u jispjega l-ktieb tal-imħabba tiegħu? Bil-mod il-mod qed jurina kull kantuniera ta' qalbu, biex jgħidilna kemm hi mimlija bl-imħabba inkundizzjonata, infinita, għal kull wieħed u kull waħda minna. Kien hemm taħt is-salib ommu, kien hemm taħt is-salib Ġwanni d-dixxiplu. Ġesù minn fuq is-salib jagħtina lil Ommu bħala ommna. Lil Ġwanni jgħidlu: “Hawn hi ommok” (Ġw 19:27), u fi Ġwanni kien hemm jien u kien hemm int, kien hemm kull wieħed u kull waħda minna. Fi kliem ieħor aktar profond, nimxu pass ieħor flimkien: mhux biss Marija hija ommok, imma inti dgħajjed; kull wieħed u kull waħda minna aħna midinbin. Inti hija, inti iben ta' Alla. Mela jekk Marija hija omm Ġwanni, Ġwanni huwa hu Ġesù. Jekk Marija hija ommi, mela Ġesù qiegħed jagħzilni bħala ħuh. Ġesù lilek u lili qed jagħzilna mhux bħala ħbieb tiegħu, imma bħala ħutu; fi kliem ieħor, bħala wlied il-Missier, ulied veri tal-Missier. Allura bi dritt nirtu l-istess wirt u mħabba li għandu l-Missier għal Ibnu Ġesù.

5. “Wara dan, Ġesù, billi kien jaf li kollox kien mitmum, qal: ‘Għandi l-għatx!’. Kien hemm bieqja mimlija bil-hall; huma xarrbu sponza bil-hall, waħħluha ma' qasba tal-issopu, u ressqubielu lejn ħalqu. Kif Ġesù ħa l-hall, qal: ‘Kollox hu mitmum!’” (v. 28)

Hu li kien jaf li kollox hu mitmum, u li kien wasal biex jintemm, bagħat jgħid: “Kollox hu mitmum” (Ġw 19:30). Kemm hi sabiħa din ix-xena li fiha Ġesù jurina li l-imħabba tiegħu mhijiex biss għall-ħbieb. L-imħabba tiegħu mhijiex biss għal dawk li jgħidulu ‘iva’, mhix biss għad-dixxipli, imma l-imħabba tiegħu hija għal dawk li ma jahmluhx, għal dawk li joqtluh. L-imħabba tiegħu hija għal dawk li mhumieħ kapaċi jkunu fidili lejha. Kif nafuha din? Minn din ix-xena. Aħna nafu li l-hall huwa l-inbid qares. Fil-mentalità Orjentali, u anki fil-mentalità tagħna, biex tilqa' persuna meta tiġi d-dar, inti x'tagħmel? Tgħidilha: “X'ser nagħtik tixrob?”. Għax meta tgħid lill-persuna ‘ser nagħtik tixrob’ ifisser li ser tilqagħha. Tfisser li inti qed tgħidilha: ‘Isma’, għandi wisa' għalik’, mhux biss fid-dar tiegħi, imma fil-qalb u fil-moħħ tiegħi. U meta Ġesù jgħid: “Għandi l-għatx”, x'inhu jagħmel Ġesù? Lil dawk ta' taħtu, lis-soldati din id-darba, mhux lil ommu u lil Ġwanni, imma lil dawk li kienu qed isallbuh, qiegħed jgħidilhom fi kliem ieħor: ‘Nixtieq nidhol fl-intimità tal-qalb tagħkom, nixtieq insir ħabib tagħkom’. Hekk kien għamel f'kapitlu 4 tal-istess Evangeġju ta' San Ġwann, meta ltaqa' mas-Samaritana fl-istess hin, f'nofsinar, fuq il-bir ta' Ġakobb. Qalilha: “Agħtini nixrob” (Ġw 4:7). Fi kliem ieħor, ‘hallini nidhol f'relazzjoni miegħek, hallini nsir ħabib miegħek’. Dak li għamel Ġesù minn fuq is-salib. Lil min? Mhux lill-ħbieb tiegħu, imma saħansitra lil dawk li ma kinux kapaċi jagħtuh l-inbid tal-festa, l-inbid li jfisser ferħ, imma kienu kapaċi jagħtuh biss il-hall tal-mibegħda, il-hall tal-limitu. Imma anki dak Ġesù jaċċettah. L-Evangeġju joqgħod attent biex jgħidilna: “Kif Ġesù ħa l-hall”

(Ġw 19:30), kif Ġesù xorob il-hall; dak il-hin seta' jghid: "Kollox hu mitmum!" (Ġw 19:30). Dik il-kelma "kollox hu mitmum" ma tfissirx 'issa spicča kollox', hija wisq iktar minn hekk. "Tetelestai" bil-Grieg hija *mission accomplished*, wasalt fejn kelli nasal. Meta Ġesù jasal fejn kellu jasal? Meta kull bniedem, midneb kemm hu midneb, imbieghed kemm hu mbieghed, anki jekk ma jafx bih, jagħraf x'hemm fil-qalb ta' Ġesù għalih, jagħraf l-imħabba kbira li Ġesù għandu għalih.

6. Wara li Ġesù ha l-hall, l-Evangēlju jghidilna: "Mejjel rasu u radd ruħu" (v. 30)

Aħna nġhidu 'mela miet, mejjel rasu u radd ruħu'. Le! Mejjel rasu u nefah l-Ispirtu tiegħu... Aħna nġhidu li Ġesù ta ħajtu għalina fuq is-salib. Iva, verament Ġesù ta ħajtu għalina fuq is-salib. Għax minn fuq is-salib, meta Ġesù jmut, jagħti l-Ispirtu tiegħu. X'jigifieri l-Ispirtu tiegħu? L-enerġija li kienet izzommu ħaj, il-magna li kienet izzomm lil ġismu sejjer, l-enerġija li kienet tagħtih l-intelligenza tiegħu, li kienet tgħinu jhoss l-emozzjonijiet tiegħu, dik ma marritx miegħu fil-qabar, imma taħa lilna. Ta ruħu lilna: ta l-Ispirtu tiegħu lilna. Hi ċara fl-Evangēlju ta' San Ġwann. Dan li jrid jghidilna Ġwanni meta jikteb u jghid "u radd ruħu" (Ġw 19:30).

7. "Wiehed mis-suldati nifidlu ġenbu b'lanza, u minnufih ħareġ demm u ilma" (v. 34)

Is-seba' xena hi dik li għandna kif qrajna fl-Evangēlju tal-lum. Ġesù jagħtina saħansitra l-ftit demm u l-ftit ilma li kien għad baqagħlu. Imma aħna nafu li fl-Iskrittura kemm id-demm u kemm l-ilma huma simboliċi. Meta wiehed jagħti d-demm tiegħu, ifisser li qed jagħti ħajtu, il-persuna tiegħu, il-kapaċitajiet tiegħu. Qieghed jagħti dak li hu, dak li għandu. X'inhu l-ilma? Fl-Evangēlju ta' San Ġwann, f'kull kapitlu, barra f'kapitlu 1 – San Ġwann fih 22 kapitlu – hemm imsemmi l-ilma. L-ilma huwa dejjem riferiment għall-Ispirtu s-Santu, tant li f'kapitlu 7 Ġwanni nnifsu jghid: "Dan qalu għall-Ispirtu li kellhom jirċievu" (Ġw 7:39). Meta kien qieghed hdejn il-Menqgħa qrib it-Tempju, u waqt li beda jara l-ilma niezel, Ġesù jghid li kapaċi jagħtina ilma li jagħtina l-ħajja mhux illum jew għada, imma ilma li jagħti l-ħajja ta' dejjem – l-Ispirtu Qaddis tiegħu. Aħna dan nistgħu ngħixuh fis-Sagrament tal-Ewkaristija li qegħdin niċcelebraw. Meta nieħdu l-hobż, meta nisimgħu l-Kelma, aħna nieħdu l-ħajja ta' Ġesù. Mhux biss, imma nieħdu wkoll l-Ispirtu ta' Ġesù, dak li ħadna fil-Magħmudija. Nieħdu kull darba li aħna nersqu qrib tiegħu, nersqu lejn qalbu, nittawlu fiha u naraw x'hemm, naraw xi mħabba kbira hemm għal kull wiehed u kull waħda minna. Kull darba li aħna niġu hawn b'moħħna u b'qalbna, bil-persuna shiħa tagħna, inkunu qed naghmlu l-esperjenza ta' Ġwanni l-Evangēlista. Għalhekk Ġwanni jgħanni f'dawn ix-xeni l-imħabba infinità, bla kundizzjoni li Ġesù għandu għalina. Għax Ġwanni "poġġa rasu fuq sider Ġesù" (Ġw 13:25), Ġwanni sema' t-taħbita tal-qalb ta' Ġesù, fi kliem iehor għamilha ma' Ġesù. Ġwanni sema' lil Ġesù jkellmu, sema' lil Ġesù jitkellem. Ġwanni kien joqgħod qrib tiegħu, biex jitgħallem minnu, biex jieħu mingħandu l-kliem u l-qawwa li jagħtuh il-ħajja ta' dejjem.

Aħna wkoll imsejhin biex ingawdu minn din l-imħabba. Din hija l-fidi Kristjana: aħna msejhin biex fil-ħajja tagħna ta' kuljum ngħixu b'din l-enerġija, b'din il-qawwa li kapaċi jagħtina Ġesù; bl-imħabba tiegħu, bil-qalb miftuħa tiegħu, bil-qalb minfuda tiegħu. Ejjew ma nahlux, ejjew inkunu għaqlin bizzejjed li ma nahlux rigali bħal dawn. Ejjew ngħozzuha l-fidi tagħna, ejjew ngħozzu l-Kelma li verament fiha t-teżori kollha li jistgħu jagħtuna u jimlewna b'sodisfazzjon u jagħtuna r-realizzazzjoni, li kull wiehed u kull waħda minna nfittxu kemm indumu f'din il-ħajja.